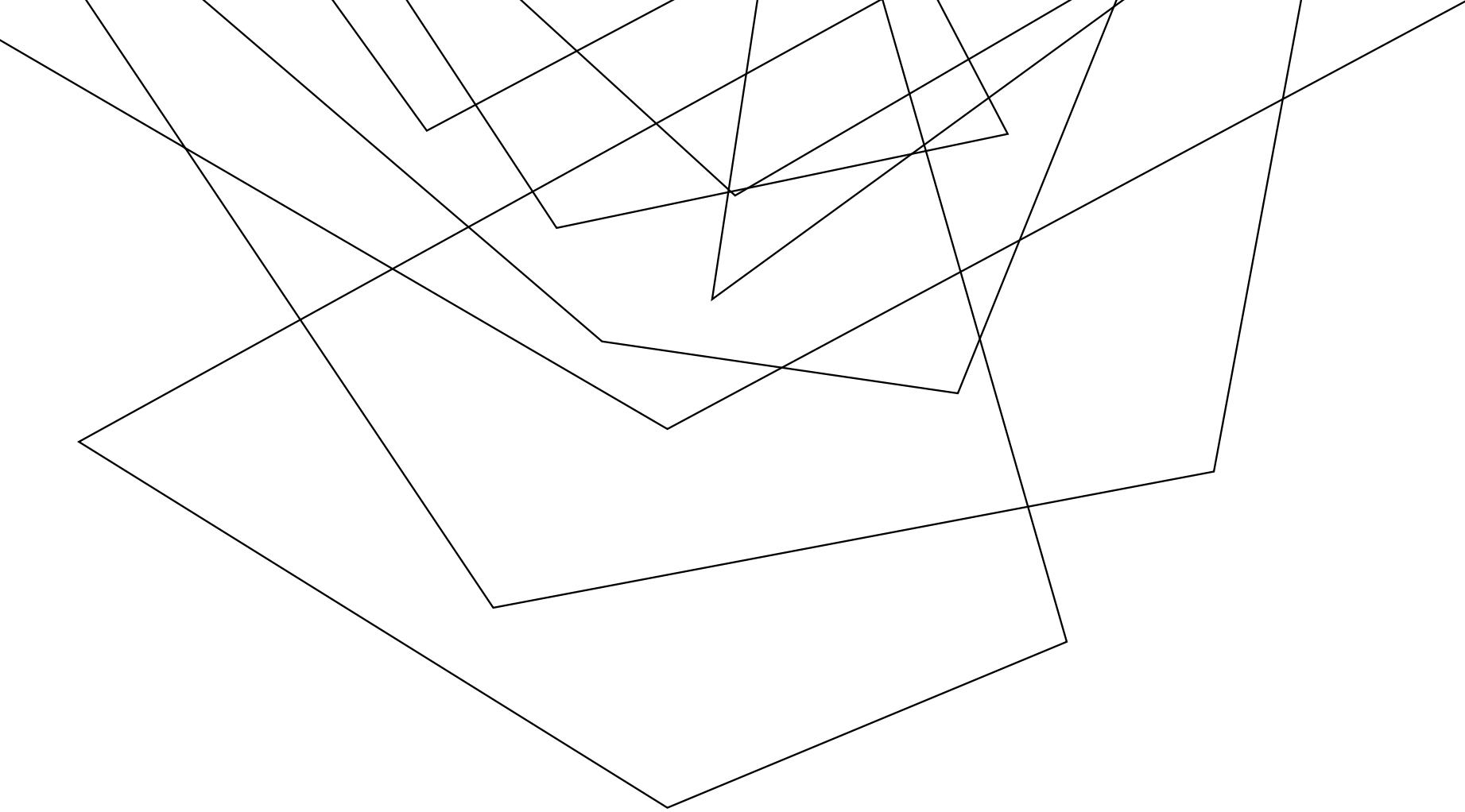

AI ACT w Twojej organizacji

- broszura informacyjna

SPIS TREŚCI

- Czym jest AI ACT?
- Czy AI ACT to „nowe RODO”?
- Czy możemy uniknąć AI ACT?
- Jakie obowiązki nakłada AI ACT?
- O czym należy pamiętać wdrażając AI ACT?
- Jak możemy pomóc Twojej organizacji?

CZYM JEST AI ACT?

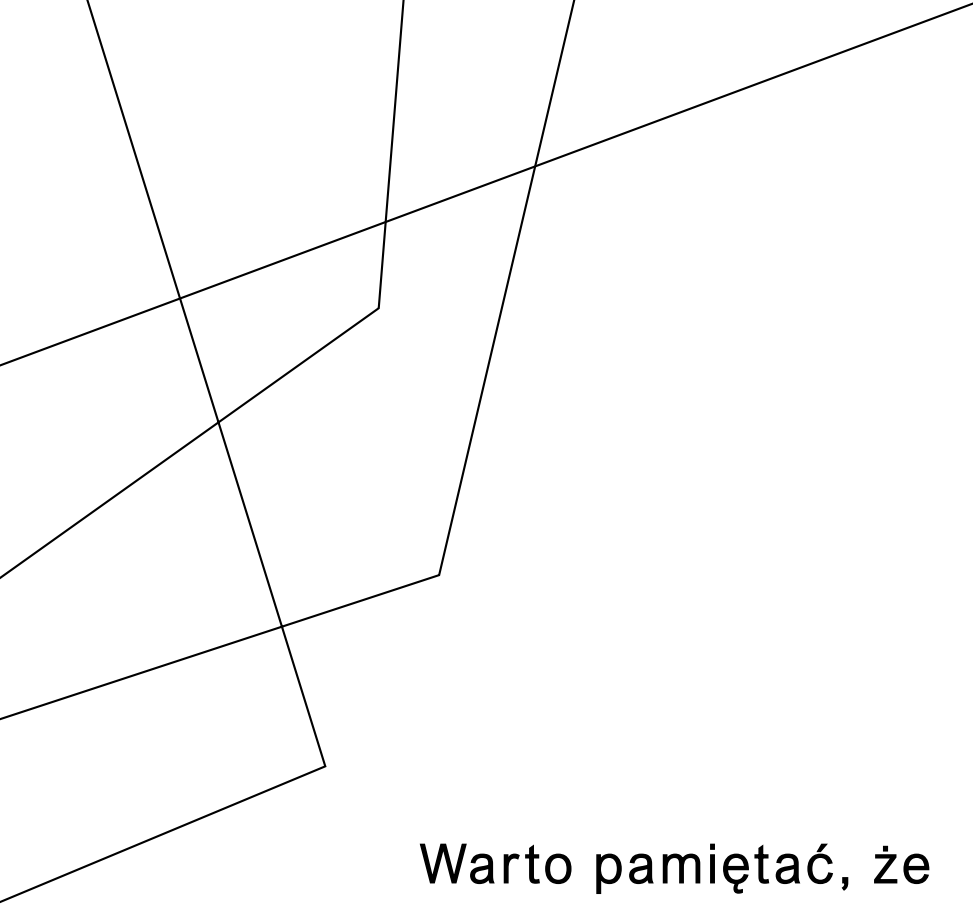
<https://bdrp.pl/ai>

Sztuczna inteligencja jest zjawiskiem, które przeobraża naszą rzeczywistość. Jako technologia przetwarzania danych, generująca wnioski na wzór ludzkiej inteligencji, niesie ze sobą całą gamę korzyści, jak również wyzwań i zagrożeń dla człowieka.

Zagrożeniom tym wychodzi naprzeciw **rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2024/1689 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji** (akt w sprawie sztucznej inteligencji), potocznie zwany „**AI ACT**”.

Motywnym przewodnim rozporządzenia jest uczynienie ze sztucznej inteligencji narzędzia, któremu można zaufać. „Godna zaufania AI”, w myśl założeń unijnego ustawodawcy, to technologia zorientowana na człowieka, zgodna z prawem i etyką oraz solidna pod względem technicznym i społecznym. Aby osiągnąć te założenia, konieczna jest nadzorcza rola człowieka, który potrafi nie tylko wytłumaczyć w jaki sposób działają algorytmy tej technologii, ale także wyłączyć je wtedy, gdy zaistnieje ryzyko wyrządzenia przez nie szkód.

AI ACT nie reguluje wszystkich aspektów związanych ze sztuczną inteligencją. W rozporządzeniu próżno więc szukać zasad odpowiedzialności za szkody, które może wyrządzić AI, czy też regulacji określających kwestię praw autorskich do efektów działań algorytmów AI. Twórcy rozporządzenia skoncentrowali się bowiem na aspekcie tworzenia narzędzi AI, wychodząc z założenia, że zgodność systemów sztucznej inteligencji z zawartymi w nim normami sama w sobie zmniejszy ryzyko występowania szkód generowanych przez modele i systemy AI.

**Warto pamiętać, że
rozpoczęcie
obowiązywania AI ACT
rozłożono na 4 etapy**

02.02.2025

- przepisy ogólne [rozdział I AI ACT]
- zakazane praktyki AI [rozdział II AI ACT]

02.08.2025

- przepisy instytucjonalne [rozdział III sekcja 4 i rozdział VII AI ACT]
- modele AI ogólnego przeznaczenia i powiązane z nimi obowiązki [rozdział V AI ACT]
- kary [rozdział XII AI ACT]

02.08.2026 [ogólna data rozpoczęcia stosowania AI ACT]

- zdecydowana większość przepisów AI Act, w tym dotyczące większości systemów AI wysokiego ryzyka

02.08.2027

- obowiązki dotyczące systemów AI wysokiego ryzyka powiązanych z produktami objętymi unijnym prawodawstwem harmonizacyjnym [art. 6 ust. 1 AI ACT]

A series of overlapping, irregular black lines on a white background, creating a complex, abstract geometric pattern. The lines vary in length and orientation, some forming closed shapes while others are open.

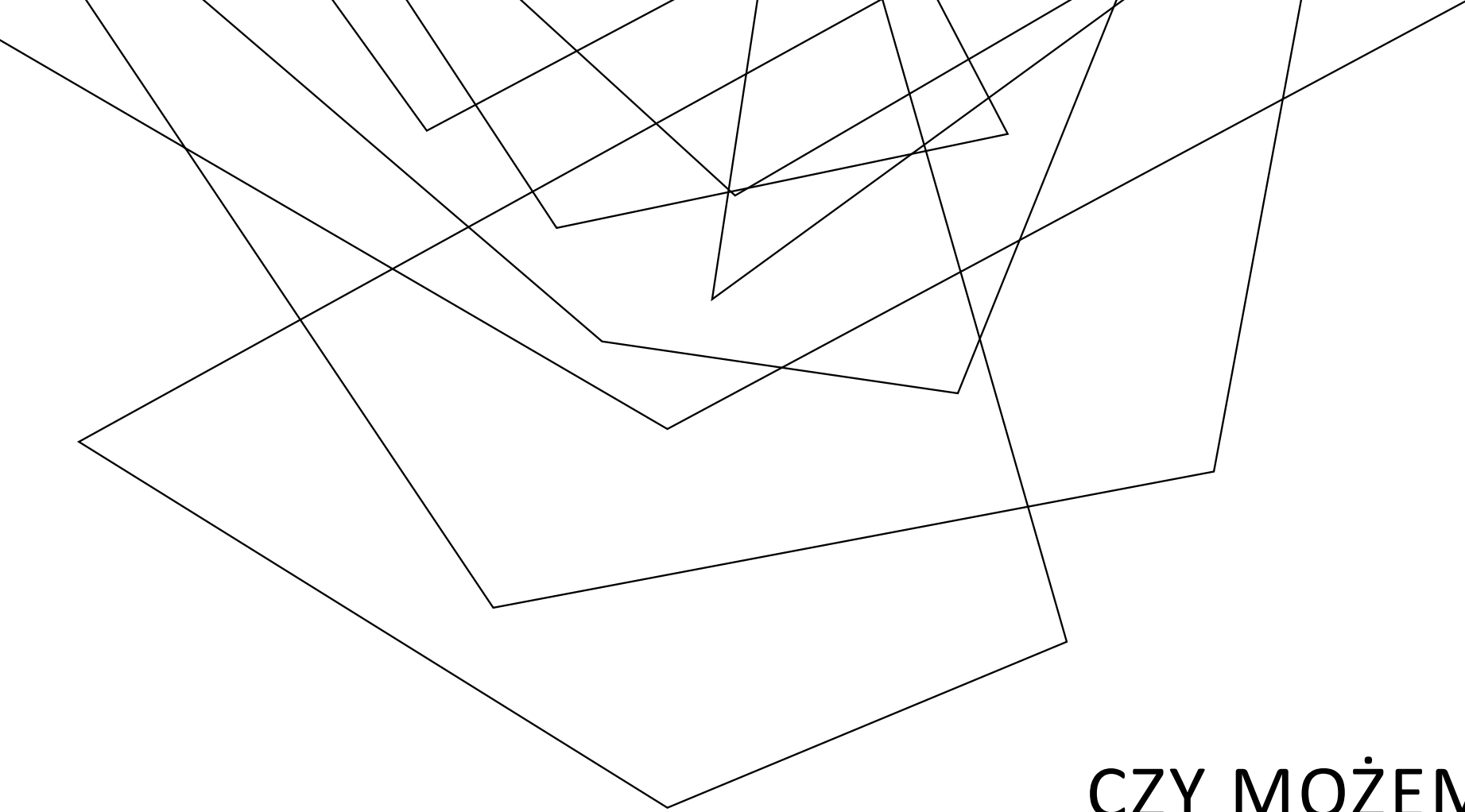
**CZY AI ACT TO
„NOWE RODO”?**

Powszechne stosowanie RODO oraz wysokie kary pieniężne tam przewidziane przyczyniły się do niezwyklej popularności tego rozporządzenia. Aktualnie, w wielu organizacjach pada pytanie: **czy AI ACT to „nowe RODO”?** Odpowiedź na nie powinna brzmieć: i tak, i nie.

TAK, ponieważ AI ACT, podobnie jak RODO, jest rozporządzeniem, tj. aktem obowiązującym na terytorium całej UE bezpośrednio, a więc bez potrzeby uchwalania przez państwa członkowskie przepisów krajowych.

Ponadto, oba rozporządzenia przewidują surowe kary, tyle że AI ACT w tym zakresie idzie jeszcze dalej, podnosząc **górną próg kar nawet do 35 milionów euro lub 7% całkowitego rocznego światowego obrotu przedsiębiorcy** (przy czym co do zasady obowiązuje kwota wyższa, a jedynie w przypadku MŚP, w tym przedsiębiorstw typu start-up, kwota niższa).

NIE, gdyż w przeciwieństwie do ogólnego rozporządzenia o ochronie danych nie będzie dotyczył wszystkich uczestników obrotu, a jedynie niektórych twórców, importerów, dystrybutorów i użytkowników narzędzi AI. Według szacunków Komisji Europejskiej AI ACT obejmie 5-10% rynku. Nawet jeśli jest to szacunek zaniżony, to i tak ilustruje różnicę w zakresie skali stosowania między RODO a AI ACT. **Podstawowym zadaniem organizacji produkującej lub stosującej technologie oparte na sztucznej inteligencji będzie więc ustalenie w drodze audytu, czy zostaje objęta obowiązkami przewidzianymi w AI ACT, czy też wymyka się im.**

An abstract graphic consisting of several thin, black, overlapping lines that form various geometric shapes and polygons, primarily located in the upper left and center of the page.

CZY MOŻEMY UNIKNAĆ AI ACT?

<https://bdrp.pl/ai>

Pytanie o możliwość uniknięcia związania AI ACT wydaje się być najważniejszym w kontekście tak doniosłej regulacji, która przewiduje nie tylko surowsze kary niż RODO, ale przed swoimi adresatami stawia szereg wymogów, których implementacja pochłonie spory zakres energii oraz środków.

Istnieje realna możliwość, że podmioty dostarczające lub stosujące we własnej działalności narzędzia AI mogą nie podlegać przepisom AI ACT, a tym samym uniknąć konieczności dostosowania swojej organizacji do ogromu wymogów, jakie stawia nowe rozporządzenie.

Istnieje kilka punktów zaczepienia, które należy wziąć pod uwagę przy analizie mającej na celu ustalenie, czy nasza organizacja podlega przepisom AI ACT.

Definicja systemu AI.

Operatorzy systemów AI zasadniczo podlegają AI ACT, jednak warto zwrócić uwagę jak rozporządzenie definiuje „system AI”.

„System AI” oznacza system maszynowy, który został zaprojektowany do działania z różnym poziomem autonomii po jego wdrożeniu oraz który może wykazywać zdolność adaptacji po jego wdrożeniu, a także który – na potrzeby wyraźnych lub dorozumianych celów – wnioskuje, jak generować na podstawie otrzymanych danych wejściowych wyniki, takie jak predykcje, treści, zalecenia lub decyzje, które mogą wpływać na środowisko fizyczne lub wirtualne [art. 3 pkt 1 AI ACT].

6 lutego 2025 r. Komisja Europejska opublikowała wytyczne dotyczące definiowania systemu sztucznej inteligencji, których analiza może pomóc w wykazaniu, że projektowany / wykorzystywany przez nas system nie jest systemem sztucznej inteligencji. Więcej na ten temat przeczytać można pod adresem:

<https://bdrp.pl/prawo/ai/co-jest-systemem-ai>.

Sam fakt opublikowania wytycznych Komisji nasuwa wniosek, że „coś jest na rzeczy” i należy gruntownie przeanalizować definicję systemu AI, a następnie przyrównać do niej posiadany przez nas produkt. Może okazać się, że nie podlega on pod AI Act.

Poziom ryzyka systemu AI.

AI ACT przyjmuje podejście oparte na ryzyku, obligując operatorów systemów AI do ustalenia poziomu ryzyka z jakim wiąże się działanie posiadanego systemu. Na tym gruncie wyróżnić należy cztery rodzaje systemów AI:

- systemy AI z nieakceptowalnym poziomem ryzyka (art. 5 AI ACT);
- systemy AI wysokiego ryzyka (art. 6 AI ACT);
- systemy AI ograniczonego ryzyka (art. 50 AI ACT);
- systemy wolne od ryzyka wskazanego w AI ACT.

Najprościej rzecz ujmując, system AI pozbawiony ryzyka to taki, któremu nie można przypisać ryzyka wysokiego zgodnie z art. 6 AI ACT, ani ryzyka ograniczonego w myśl art. 50 AI ACT. System taki nie podlega zasadniczo wymogom AI ACT i wystarczającym będzie wówczas stosowanie się do art. 4 AI ACT nakazującego powierzanie obsługi systemu kompetentnemu personelowi oraz do art. 5 AI ACT nakazującego powstrzymanie się od praktyk zakazanych w zakresie stosowania sztucznej inteligencji.

Nawet więc jeśli organizacja opracowuje bądź korzysta z systemu AI pozbawionego ryzyka w rozumieniu AI ACT, to nie zwolni jej to z obowiązku przeszkolenia personelu w obszarze AI, a warto ponadto wprowadzić wewnętrzną politykę w zakresie korzystania z AI.

Data wprowadzenia do obrotu lub oddania do użytku systemu AI.

Operatorzy systemów AI, którzy zdążą wprowadzić do obrotu lub oddać do użytku system AI przed dniem 2 sierpnia 2026 r., także nie będą podlegać przepisom AI ACT. Warunkiem utrzymania tego zwolnienia będzie jednak powstrzymanie się od dokonywania po tej dacie istotnych zmian w systemie AI. W praktyce, o spełnienie tego warunku może być trudno, a to za sprawą wciąż galopującego postępu technologicznego. Warto ponadto pamiętać, że nawet spełniając powyższy warunek, powinniśmy zadbać o choćby podstawową zgodność z AI ACT – m.in. ze względu na ochronę przed potencjalnymi roszczeniami osób, w odniesieniu do których zastosowaliśmy narzędzia oparte o AI i które uważają się w związku z tym za poszkodowane.

Zasięg geograficzny systemu AI.

Przepisom AI ACT podlegają te podmioty, które wprowadzają do obrotu bądź stosują systemy AI na terytorium UE. Nie ma więc znaczenia czy dostawca systemu lub podmiot stosujący ma siedzibę w UE czy poza Unią, będzie podlegał przepisom rozporządzenia, gdy oferowane przez niego narzędzia AI będą miały wpływ na obywateli państw członkowskich. Gdyby jednak system AI podlegał eksportowi poza rynek UE i możliwe by było uniknięcie działania algorytmów tego systemu na obszarze Unii, to dostawca takiego systemu nie podlegałby przepisom AI ACT.

An abstract graphic consisting of several thin, black, overlapping lines that form various geometric shapes and angles, primarily in the upper-left and central areas of the page.

JAKIE OBOWIĄZKI NAKŁADA AI ACT?

<https://bdrp.pl/ai>

Jeśli analiza zagadnień wskazanych we wcześniejszym rozdziale doprowadzi nas do wniosku, że podlegamy przepisom AI ACT, ustalić należy zakres ciążących na nas obowiązków.

Po pierwsze, będzie on zależny od charakteru ryzyka generowanego przez nasz system AI.

Systemy AI ograniczonego ryzyka powiązane są zasadniczo z wymaganiami dotyczącymi transparentności funkcjonowania. System taki powinien być przy tym naturalnie rzetelny oraz powinien umożliwiać człowiekowi kontrolę nad jego działaniem oraz wyłączenie go – gdy zajdzie taka potrzeba.

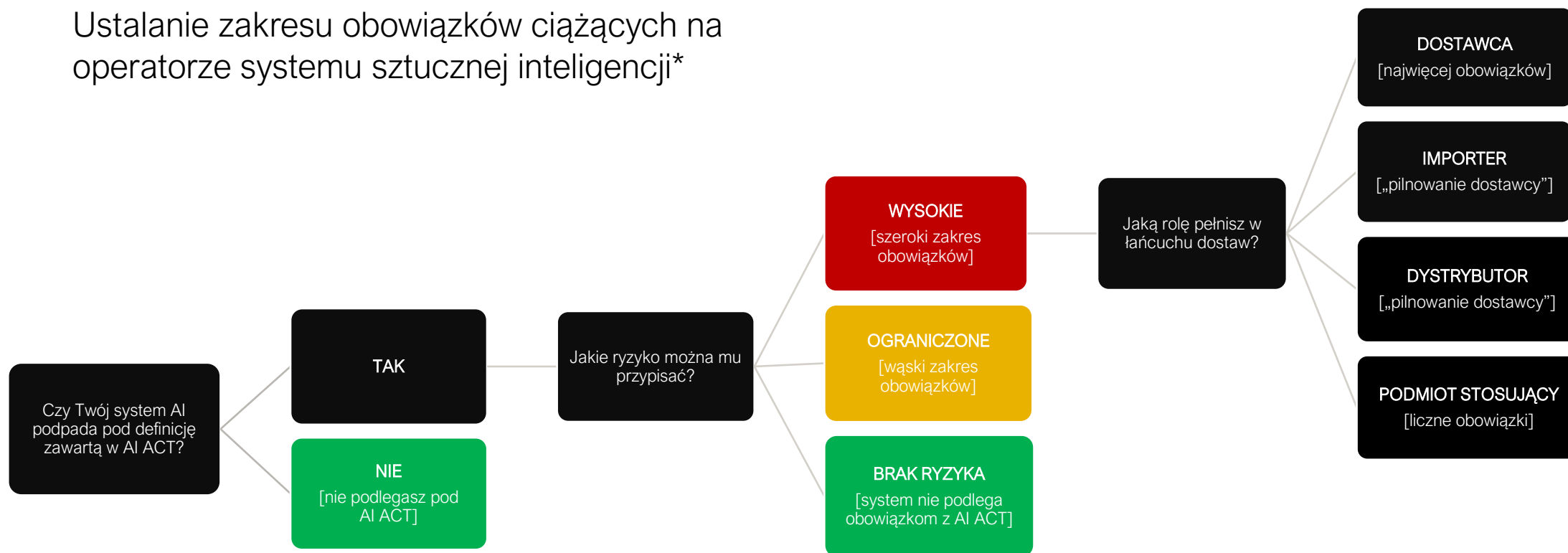
Systemy AI wysokiego ryzyka powiązane są już jednak z daleko idącymi obowiązkami, których masa ciąży przede wszystkim na dostawcy systemu.

Więcej informacji dotyczących poziomów ryzyka systemów AI znaleźć można pod adresem: <https://bdrp.pl/prawo/ai/poziomy-ryzyka-systemow-ai>, zaś ogólne informacje dotyczące wymogów powiązanych z oferowaniem lub korzystaniem z systemu AI wysokiego ryzyka wskazane zostały pod adresem: <https://bdrp.pl/prawo/ai/wymogi-dla-systemu-ai-wysokiego-ryzyka>.

Po drugie, zakres obowiązków ciążących na organizacji w związku z oferowaniem lub wykorzystaniem systemu AI zależy od roli organizacji w łańcuchu dostaw. AI ACT rozróżnia cztery kategorie operatorów systemów AI:

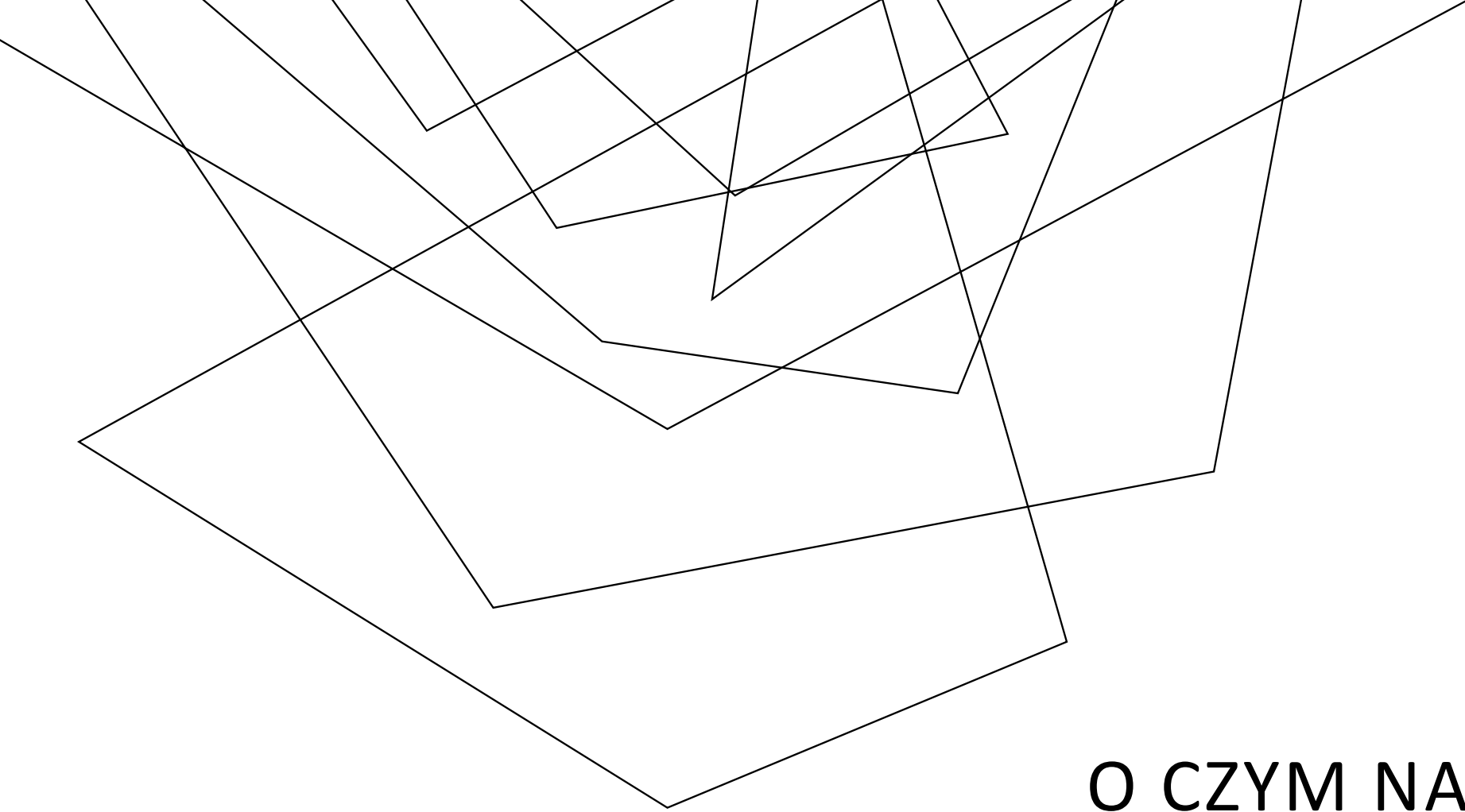
- **dostawców systemów AI** – podmioty rozwijające systemy AI lub zlecające rozwój takich systemów, a następnie wprowadzające je do obrotu lub oddający je do użytku pod własną firmą, bez względu na pobieranie opłat z tego tytułu; więcej informacji na temat obowiązków ciążących na dostawcach systemów AI wysokiego ryzyka znaleźć można pod adresem: <https://bdrp.pl/prawo/ai/obowiazki-dostawcow-systemow-ai>.
- **importerów systemów AI** – podmioty mające siedzibę w UE, które wprowadzają do obrotu systemy AI opatrzone nazwą lub znakiem towarowym innych podmiotów, mających siedzibę poza UE; więcej informacji na temat obowiązków ciążących na importerach systemów AI wysokiego ryzyka znaleźć można pod adresem: <https://bdrp.pl/prawo/ai/obowiazki-importerow-systemow-ai>.
- **dystrybutorów systemów AI** – podmioty udostępniające systemy AI na rynku UE, które nie są przy tym dostawcami ani importerami takich systemów; więcej informacji na temat obowiązków ciążących na dystrybutorach systemów AI wysokiego ryzyka znaleźć można pod adresem: <https://bdrp.pl/prawo/ai/obowiazki-dystrybutorow-ai>;
- **podmioty stosujące systemy AI** – podmioty wykorzystujące systemy AI i sprawujące nad nimi kontrolę, z wyjątkiem sytuacji gdy systemy te wykorzystywane są w ramach osobistej działalności pozazawodowej; więcej informacji na temat obowiązków ciążących na dystrybutorach systemów AI wysokiego ryzyka znaleźć można pod adresem: <https://bdrp.pl/prawo/ai/obowiazki-podmiotow-stosujacych-ai>.

Ustalanie zakresu obowiązków ciążących na operatorze systemu sztucznej inteligencji*

* na potrzeby reprezentacji graficznej użyto pewnych uproszczeń, gdyż zasadniczo zawsze należy ustalić rolę pełnioną w łańcuchu dostaw; grafika (jak i całe niniejsze opracowanie) nie uwzględnia ponadto problemu modeli AI ogólnego przeznaczenia, których dostawcy (stosunkowo nieliczna grupa podmiotów) zobowiązani są do spełnienia szeregu dedykowanych obowiązków wynikających z AI ACT.

Abstract geometric lines forming various polygons and shapes, primarily in the upper left quadrant of the page.

O CZYM NALEŻY PAMIĘTAĆ WDRAŻAJĄC AI ACT?

<https://bdrp.pl/ai>

Rozpoczynając proces wdrażania AI ACT kieruj się następującymi zasadami:

- ✓ zmapuj swoje systemy AI i przeanalizuj odrębnie każdy z nich;
- ✓ ustal czy Twój system to system AI w rozumieniu AI ACT;
- ✓ ustal czy planowane przez Ciebie wykorzystanie systemu AI nie jest zabronione przez art. 5 AI Act lub inne przepisy prawa (np. RODO);
- ✓ ustal czy Twój system AI jest systemem wysokiego albo ograniczonego ryzyka;
- ✓ ustal swoją rolę w łańcuchu dostaw;
- ✓ ustal zakres obowiązków dedykowanych danemu operatorowi konkretnego systemu AI;
- ✓ pamiętaj o zasadzie rozliczalności (accountability) – udokumentuj przeprowadzone analizy oraz wdrożenie wymogów prawnych.

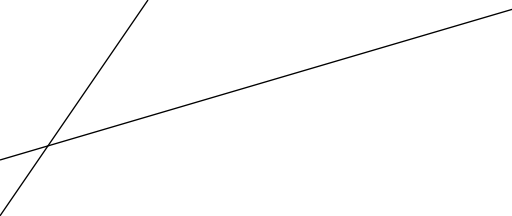
Ponadto pamiętaj o zasadach ogólnych:

- ✓ upewnij się czy korzystając z AI ACT nie naruszysz zasad poufności, prywatności lub praw autorskich;
- ✓ upewnij się czy system zapewnia odpowiednią ochronę prywatności i poufność przetwarzanych informacji oraz jakimi prawami Twoja organizacja będzie dysponować do treści generowanych przez system AI;
- ✓ zapewnij odpowiedni poziom rzetelności systemu AI oraz kontrolę człowieka nad systemem;
- ✓ zapewnij obsługę systemu AI przez odpowiednio przeszkolony personel.

Ważnym elementem szkolenia personelu będzie **przygotowanie polityki korzystania z AI w organizacji**.

Bez takiej polityki ryzykujesz, że:

- bardziej ostrożni i odpowiedzialni członkowie personelu nie będą korzystać w ogóle z AI – przez co mogą być mniej produktywni;
- mniej ostrożni i odpowiedzialni członkowie personelu będą korzystać z AI nierozważnie, co doprowadzić może do poważnych naruszeń prawa przez Twoją organizację, kar pieniężnych, roszczeń odszkodowawczych i szkód wizerunkowych.

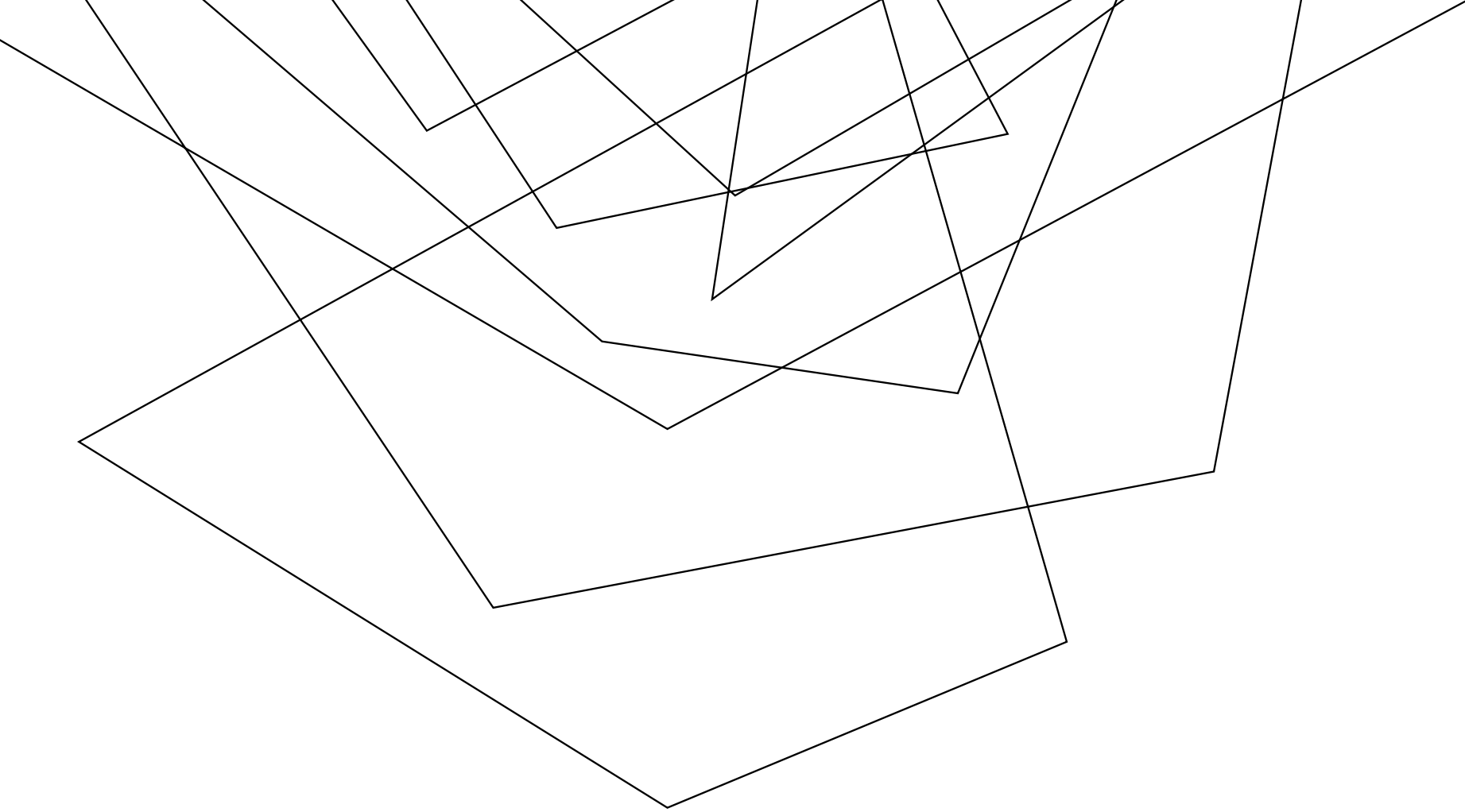

Na pewno warto rozpocząć od przeanalizowania, które systemy AI spośród opracowywanych, oferowanych lub wykorzystywanych przez Ciebie podlegają w ogóle obowiązkowi wynikającemu z AI ACT.

Najprawdopodobniej większość Twoich systemów nie będzie podlegać obowiązkowi rozporządzenia – upewnij się jednak, że tak właśnie jest i odpowiednio to udokumentuj.

Pamiętaj, że obowiązków wynikających z AI ACT może być naprawdę wiele, zwłaszcza jeśli jesteś dostawcą systemu AI wysokiego ryzyka.

Nie zwlekaj więc na ostatnią chwilę z rozpoczęciem procesu wdrożenia.

JAK MOŻEMY POMÓC TWOJEJ ORGANIZACJI?

<https://bdrp.pl/ai>

AI ASSESSMENT

- prowadzimy audyty mające na celu ustalenie zakresu podlegania obowiązkom wynikającym z AI ACT.

AI GOVERNANCE

- pomagamy w przygotowaniu i wdrożeniu polityk korzystania z AI.

AI COMPLIANCE

- pomagamy w przygotowaniu dokumentacji wymaganej dla systemów AI wysokiego ryzyka.

AI CONSULTANCY

- doradzamy, odpowiadamy na pytania dotyczące obowiązków wynikających z AI ACT.

AI LITERACY

- prowadzimy szkolenia podnoszące świadomość prawną personelu w zakresie korzystania z narzędzi AI oraz pozwalające zadośćuczynić obowiązkowi nakładanemu przez art. 4 AI ACT.

PODSUMOWANIE

Od AI nie ma odwrotu i rozsądnie wykorzystywana przyczynić może się do wzrostu produktywności Twojej organizacji i uzyskania przewagi konkurencyjnej. Nierozważne korzystanie z niej może jednak zatopić nawet największą organizację.

DZIĘKUJEMY

Borek Doliński Radcowie Prawni sp. j.
ul. Grunwaldzka 224b/9
60-166 Poznań
KRS: 852234 | NIP: 7831821915

<https://bdrp.pl/ai>

office@bdrp.pl

530 001 500 | 510 551 991